

$$A = ax + 2ay - 3az$$

$$B = -4ay + az$$

$$C = 5ax - 2az$$

1-2

الف

$$a_A = ? \rightarrow a_A = \frac{\vec{A}}{|\vec{A}|} = \frac{ax + 2ay - 3az}{\sqrt{1+4+9}} = \frac{ax + 2ay - 3az}{\sqrt{14}}$$

ب

$$|A-B| = ? \rightarrow A-B = (1-0)ax + (2-(-4))ay + (-3-1)az = ax + 6ay - 4az \rightarrow |A-B| = \sqrt{1+36+16}$$

ج

$$A \cdot B = ? \rightarrow A \cdot B = (1 \times 0) + (2 \times (-4)) + (-3 \times 1) = -11$$

د

$$\theta_{AB} = ? \rightarrow A \cdot B = |A||B| \cos \theta_{AB} \rightarrow \theta_{AB} = \cos^{-1} \left(\frac{A \cdot B}{|A||B|} \right) \rightarrow \theta_{AB} = \cos^{-1} \left(\frac{-11}{\sqrt{1+4+9} \sqrt{16+1}} \right) \Rightarrow \theta_{AB} \approx 135.5^\circ$$

هـ

$$A \text{ على طول } C = ? \rightarrow A_C = \vec{A} \cdot \vec{C} = \vec{A} \cdot \frac{\vec{C}}{|\vec{C}|} \rightarrow a_C = \frac{5ax - 2az}{\sqrt{25+4}} \rightarrow A_C = \frac{(ax + 2ay - 3az) \cdot (5ax - 2az)}{\sqrt{29}} = \frac{5+0+6}{\sqrt{29}} = \frac{11}{\sqrt{29}}$$

ز

$$A \times C = ? \rightarrow A \times C = \begin{vmatrix} ax & ay & az \\ 1 & 2 & -3 \\ 5 & 0 & -2 \end{vmatrix} = ax(2(-2) - (-3)(-3)) + ay((-3)(5) - (1)(-2)) + az((1)(0) - (2)(5))$$

$$\rightarrow -4ax - 13ay - 10az$$

1-2

$$A = a_x + 2a_y - 3a_z$$

$$B = -4a_y + a_z$$

$$C = 5a_x - 2a_z$$

2°

$$(A \times B) \cdot C = ? \rightarrow A \times B = \begin{vmatrix} a_x & a_y & a_z \\ 1 & 2 & -3 \\ 0 & -4 & 1 \end{vmatrix} = a_x(2(1) - (-3)(-4)) + a_y(1(-3) - (-1)(1)) + a_z(1(-4) - (-2)(0))$$

$$(A \times B) \cdot C = (-10a_x - a_y - 4a_z) \cdot (5a_x - 2a_z) = \underbrace{(5)(-10)}_{-50} + \underbrace{(-1)(0)}_0 + \underbrace{(-4)(-2)}_8 = \boxed{-42}$$

$$A \cdot (B \times C) = ? \rightarrow B \times C = \begin{vmatrix} a_x & a_y & a_z \\ 0 & -4 & 1 \\ 5 & 0 & -2 \end{vmatrix} = a_x((-4)(-2) - (1)(0)) + a_y((1)(5) - (0)(-2)) + a_z((0)(0) - (-4)(5))$$

$$A \cdot (B \times C) = (a_x + 2a_y - 3a_z) \cdot (8a_x + 5a_y + 20a_z) = \underbrace{(1)(8)}_8 + \underbrace{(2)(5)}_{10} + \underbrace{(-3)(20)}_{-60} = \boxed{-42}$$

2

$$A \times (B \times C) = ? \rightarrow B \times C = \begin{vmatrix} a_x & a_y & a_z \\ 0 & -4 & 1 \\ 5 & 0 & -2 \end{vmatrix} = 8a_x + 5a_y + 20a_z \rightarrow A \times (B \times C) = \begin{vmatrix} a_x & a_y & a_z \\ 1 & 2 & -3 \\ 8 & 5 & 20 \end{vmatrix}$$

$$= a_x(\underbrace{(2)(20) - (-3)(5)}_{55}) + a_y(\underbrace{(-3)(8) - (1)(20)}_{-44}) + a_z(\underbrace{(1)(5) - (2)(8)}_{-11}) = \boxed{55a_x - 44a_y - 11a_z}$$

$$(A \times B) \times C = ? \rightarrow A \times B = -10a_x - a_y - 4a_z \rightarrow (A \times B) \times C = \begin{vmatrix} a_x & a_y & a_z \\ -10 & -1 & -4 \\ 5 & 0 & -2 \end{vmatrix}$$

$$= a_x(\underbrace{(-1)(-2) - (-4)(0)}_2) + a_y(\underbrace{(-4)(5) - (-10)(-2)}_{-40}) + a_z(\underbrace{(-10)(0) - (-1)(5)}_5) = \boxed{2a_x - 40a_y + 5a_z}$$

$$A = ax - 2ay + 3az$$

$$B = ax + ay - 2az$$

بردار واحد C که هم بر A و هم بر B عمود است؟

بنابراین برای به دست آوردن حاصل ضرب خارجی A و B به کمک هر دو آف محاسبه و واحد شده است.

$$A \times B = \begin{vmatrix} ax & ay & az \\ 1 & -2 & 3 \\ 1 & 1 & -2 \end{vmatrix} = ax((-2)(-2) - (3)(1)) + ay((3)(1) - (1)(-2)) + az((1)(1) - (-2)(1))$$

$$\rightarrow C = \frac{A \times B}{|A \times B|} = \frac{ax + 5ay + 3az}{\sqrt{1 + 25 + 9}} = \frac{ax + 5ay + 3az}{\sqrt{35}}$$

$$A \times B = 0 \rightarrow A \times B = \begin{vmatrix} ax & ay & az \\ Ax & Ay & Az \\ Bx & By & Bz \end{vmatrix} = 0$$

$$A = Axax + Ayyay + Azaz$$

$$B = Bxax + Byay + Bzaz \quad 3.2$$

آگر A و B موازی باشند، رابطه بین مولفه های A و B

$$ax(AyBz - AzBy) + ay(AzBx - AxBz) + az(AxB y - AyBx) = 0$$

رضایت که در بردار A و B با هم موازی باشند،

ضرب خارجی آنها برابر صفر است. بنابراین

از این معادله برای یافتن رابطه بین مولفه ها استفاده می کنیم.

$$\begin{cases} AyBz = AzBy \xrightarrow{/(BzBy)} \frac{Ay}{By} = \frac{Az}{Bz} \\ AzBx = AxBz \xrightarrow{/(BxBz)} \frac{Az}{Bz} = \frac{Ax}{Bx} \\ AxBy = AyBx \xrightarrow{/(ByBx)} \frac{Ax}{Bx} = \frac{Ay}{By} \end{cases} \rightarrow \frac{Ax}{Bx} = \frac{Ay}{By} = \frac{Az}{Bz}$$

6.2 سه رأس مثلث \leftarrow

$$P_1 = (0, 1, -2)$$

$$P_2 = (4, 1, -3)$$

$$P_3 = (6, 2, 5)$$

الف- آیا مثلث قائم الزاویه است؟ \leftarrow این سه نقطه، در یک صفحه قرار دارند، بنابراین زاویه این مثلث قائم الزاویه است که در دو بار از این سه بردار برهم می‌گذرانند.
در شرط عمود بودن هم صفر شدن ضرب داخلی می‌برداری است:

$$\vec{P_1P_2} = (4-0)\mathbf{a}_x + (1-1)\mathbf{a}_y + (-3-(-2))\mathbf{a}_z = 4\mathbf{a}_x - \mathbf{a}_z$$

$$\vec{P_1P_3} = (6-0)\mathbf{a}_x + (2-1)\mathbf{a}_y + (5-(-2))\mathbf{a}_z = 6\mathbf{a}_x + \mathbf{a}_y + 7\mathbf{a}_z$$

$$\vec{P_2P_3} = (6-4)\mathbf{a}_x + (2-1)\mathbf{a}_y + (5-(-3))\mathbf{a}_z = 2\mathbf{a}_x + \mathbf{a}_y + 8\mathbf{a}_z$$

$$\vec{P_1P_2} \perp \vec{P_1P_3} = ? \rightarrow (4)(6) + (0)(2) + (-1)(7) \neq 0$$

$$\vec{P_1P_2} \perp \vec{P_2P_3} = ? \rightarrow (4)(2) + (0)(1) + (-1)(8) = 0 \checkmark \rightarrow \text{بنابراین این مثلث قائم الزاویه می‌باشد.}$$

$$\vec{P_1P_3} \perp \vec{P_2P_3} = ? \rightarrow (6)(2) + (1)(1) + (7)(8) \neq 0$$

ب- سطح مثلث = ؟

$$|\vec{P_1P_2}| = \sqrt{16+1} = \sqrt{17} \rightarrow S = \frac{(\sqrt{17})(\sqrt{69})}{2}$$

$$|\vec{P_2P_3}| = \sqrt{4+1+64} = \sqrt{69}$$

$$A \times (B \times C) = B(A \cdot C) - C(A \cdot B)$$

12.2

$$B \times C = \begin{vmatrix} ax & ay & az \\ xb & yb & zb \\ xc & yc & zc \end{vmatrix} = ax(ybzc - zbzc) + ay(zbxc - xczc) + az(xbyc - ybxc)$$

$$A \times (B \times C) = \begin{vmatrix} ax & ay & az \\ xa & ya & za \\ ybzc - zbzc & zbxc - xczc & xbyc - ybxc \end{vmatrix} = ax(xbycya - ybxcya - zbxcza + xbzcza)$$

$$+ ay(ybzcza - zbzcza - xbycxa + ybxcxa) + az(zbxcxa - xczcxa - ybzcya + zbzcya)$$

$$A \cdot C = xa xc + ya yc + za zc, \quad A \cdot B = xa xb + ya yb + za zb$$

$$B(A \cdot C) = (xa xc xb + ya yc xb + za zc xb) ax + (xa xc yb + ya yc yb + za zc yb) ay + (xa xc zb + ya yc zb + za zc zb) az$$

$$C(A \cdot B) = (xa xb xc + ya yb xc + za zb xc) ax + (xa xb yb + ya yb yb + za zb yb) ay + (xa xb zb + ya yb zb + za zb zb) az$$

$$B(A \cdot C) - C(A \cdot B) = (ya yc xb + za zc xb - ya yb xc - za zb xc) ax + (xa xc yb + za zc yb - xa xb yb - za zb yb) ay + (xa xc zb + ya yc zb - xa xb zb - ya yb zb) az$$

نزدت دی طرف اول در هم دست قاعده back-cab در مورد ضرب سه طرفی برابر است با عبارت راست.

مردف بردار $A = -za_y + ya_z$ را در نقطه $P_1 = (0, -2, 3)$ که بر خط نقطه

$P_2 = (\sqrt{3}, -6, 0)$ جهت گرفته است، بیابید.

P_2 در مختصات استوانه‌ای داده شده است، مختصات آنرا در دستگاه کارتزین بیابیم:

$$\begin{cases} x = r \cos \theta \rightarrow x = \sqrt{3} \cos(-60) = \sqrt{3}/2 \rightarrow P_2 = (\sqrt{3}/2, -3/2, 1) \\ y = r \sin \theta \rightarrow y = \sqrt{3} \sin(-60) = -3/2 \end{cases}$$

$$\vec{P_1 P_2} = (\sqrt{3}/2, 1/2, -2) \quad \text{مردف } A \text{ در جهت } \vec{P_1 P_2} = A \cdot \frac{\vec{P_1 P_2}}{|\vec{P_1 P_2}|}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{(-za_y + ya_z) \cdot (\sqrt{3}/2 a_x + 1/2 a_y - 2a_z)}{\sqrt{\frac{3}{4} + \frac{1}{4} + 4}} = \frac{-z/2 - 2y}{\sqrt{5}} = \frac{-(-3) + 4(-2)}{2\sqrt{5}} \\ &= \frac{5\sqrt{5}}{2(2)} = \frac{\sqrt{5}}{2} = \boxed{1.12} \end{aligned}$$

$$E = \frac{25}{R^2} a_R$$

17-2

الف - $|E| = ?$, $E_x = ?$

$P = (-3, 4, 5)$ نقطة

$$|E| = \frac{25}{R^2} = \frac{25}{x^2 + y^2 + z^2} = \frac{25}{9 + 16 + 25} = \frac{1}{2}$$

$$E_x = E \cdot a_x = \frac{25}{R^2} (a_R \cdot a_x) = \frac{25}{R^2} (\sin \theta \cos \phi) = \frac{25}{R^2} \left(\frac{x}{R} \times \frac{x}{R} \right) = \frac{25}{R^2} \left(\frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} \right) = \frac{25}{50} \left(\frac{-3}{\sqrt{50}} \right) \approx -0.1212$$

$\cos \theta a_z + \sin \theta a_R$
 $\sin \theta \cos \phi a_x + \sin \theta \sin \phi a_y$

ب - $B = 2ax - 2ay + az$ ، E في P = ؟

$$\begin{cases} E_x = -0.1212 \\ E_y = E \cdot a_y = \frac{25}{R^2} (a_R \cdot a_y) = \frac{25}{R^2} (\sin \theta \sin \phi) = \frac{25}{R^2} \left(\frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} \right) \approx 0.1282 \\ E_z = E \cdot a_z = \frac{25}{R^2} (a_R \cdot a_z) = \frac{25}{R^2} (\cos \theta) = \frac{25}{R^2} \left(\frac{z}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} \right) \approx -0.1353 \end{cases}$$

$$\theta = \cos^{-1} \left(\frac{B \cdot E}{|B| |E|} \right) = \cos^{-1} \left(\frac{(2)(-0.1212) + (-2)(0.1282) + (1)(-0.1353)}{(\sqrt{4 + 4 + 1}) (\sqrt{(-0.1212)^2 + (0.1282)^2 + (-0.1353)^2})} \right)$$

$$\underline{1} \quad a_R \cdot a_R = ?$$

$$\underline{2} \quad a_R = (\cos\theta a_z + \sin\theta a_r) \cdot a_r = \sin\theta$$

$$\underline{3} \quad a_y \cdot a_R = ?$$

$$a_y \cdot (\cos\theta a_z + \sin\theta a_r) = \sin\theta \cos\phi a_x + \sin\theta \sin\phi a_y$$

$$\rightarrow a_y \cdot a_R = \sin\theta \sin\phi$$

$$\underline{4} \quad a_R \cdot a_z = ?$$

$$(\cos\theta a_z + \sin\theta a_r) \cdot a_z = \cos\theta$$

$$\underline{5} \quad a_R \times a_z = ?$$

$$(\cos\theta a_z + \sin\theta a_r) \times a_z = \cos\theta (a_z \times a_z) + \sin\theta (a_r \times a_z) = \sin\theta (\cos\phi a_x + \sin\phi a_y)$$

$$\sin\theta (\cos\phi (a_x \times a_z) + \sin\phi (a_y \times a_z)) = -\sin\theta a_\phi$$

$$\begin{bmatrix} a_x \\ a_y \\ a_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sin\theta \cos\phi & \cos\theta \cos\phi & -\sin\phi \\ \sin\theta \sin\phi & \cos\theta \sin\phi & \cos\phi \\ \cos\theta & -\sin\theta & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\sin\phi \\ \cos\phi \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\rightarrow a_\phi = -\sin\phi a_x + \cos\phi a_y$$

$$\underline{1} \quad a_x \cdot a_\phi = ?$$

$$a_x \cdot (-\sin\phi a_x + \cos\phi a_y) = -\sin\phi$$

$$\underline{2} \quad a_\theta \cdot a_y = ?$$

$$a_\theta = (\cos(\theta+\phi) a_z + \sin(\theta+\phi) a_r) \cdot a_y = \cos\theta \sin\phi$$

$$\underline{3} \quad a_r \times a_x = ?$$

$$|a_r||a_x| \sin\phi = \sin\phi$$

جاءت النتيجة
من خلال
القيمة

$$\Rightarrow a_r \times a_x = -\sin\phi a_z$$

$$\underline{4} \quad a_\theta \cdot a_z = ?$$

$$(\cos(\theta+\phi) a_z + \sin(\theta+\phi) a_r) \cdot a_z = -\sin\theta$$

$$\underline{5} \quad a_z \times a_\theta = a_z \times (-\sin\theta a_z + \cos\theta \cos\phi a_x + \cos\theta \sin\phi a_y) = -\sin\theta (a_z \times a_z) + \cos\theta \cos\phi (a_z \times a_x) + \cos\theta \sin\phi (a_z \times a_y)$$

$$\cos\theta (-\sin\phi a_x + \cos\phi a_y) = \cos\theta a_\phi$$